

Rozpoznawanie nieprawidłowości rozwojowych u trzylatków

Dlaczego warto
sygnalizować
rodzicom, że ich
dzieci wymagają
wsparcia?

Im wcześniej wykryte nieprawidłowości rozwojowe, tym większe szanse na wyrównanie deficytów.

- Rodzice wybierając przedszkole w wielu przypadkach pokładają w nauczycielu ogromne nadzieje - na współpracę w wychowaniu i edukacji dziecka. Rodzice oczekują informacji zwrotnych.
- Są też rodzice, którzy nie obserwują nieprawidłowości (z uwagi na brak wiedzy lub doświadczenia, ale i przez oczywisty brak obiektywizmu).
- Wymagania i oczekiwania rodziców stają się coraz większe.

Nauczyciel nie jest diagnostą

- Nauczyciel spędza z dzieckiem wiele godzin, bardzo dobrze poznaje dziecko.
- Z mniejszym nakładem emocji, niż rodzic, potrafi ocenić zachowania dziecka.
- Nauczyciel może sygnalizować rodzicom swoje niepokoje dotyczące rozwoju dziecka oraz pokierować go w odpowiednie miejsca, gdzie rodziną zajmą się specjaliści.

Kiedy rozmawiać z rodzicami?

- Po ukończeniu przez dziecko okresu adaptacji w przedszkolu.
- **Kiedy Twoje niepokoje dotyczące rozwoju dziecka potwierdziły jeszcze dwie osoby w Placówce** (logopeda, drugi nauczyciel, lektor języka angielskiego, pomoc nauczyciela).
- Zarówno kiedy Twoja interwencja pedagogiczna się sprawdza jak i kiedy się nie sprawdza.

Jeśli się sprawdza rodzice mogą wspierać rozwój dziecka i deficyty szybciej się wyrównają.

Jeśli Twoje pomysły nie są skuteczne może to świadczyć o poważniejszych nieprawidłowościach.

Forma

- ZAPLANUJ w swojej pracy CZAS na indywidualne konsultacje, tak by rodzice nie czuli się urażeni czy naznaczeni „wzywaniem” na rozmowę.

Gdzie kierować rodzica? Pomoc bezpłatna

Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne

Rejonowe dla
Placówki

Poradnia dla
Dzieci i
Młodzieży z
Autyzmem

Poradnia dla
Dzieci ze
Specjalnymi
Potrzebami
Edukacyjnymi

Pomoc w ramach NFZ

- **Wczesna Interwencja**

pomoc psychologa/logopedy/pedagoga specjalnego (na skierowanie od lekarza rodzinnego np. na opóźniony rozwój psychoruchowy lub opóźniony rozwój mowy)

- **Poradnie Zdrowia Psychicznego**

pomoc psychologa/psychiatry/pedagoga specjalnego/logopedy/rehabilitant

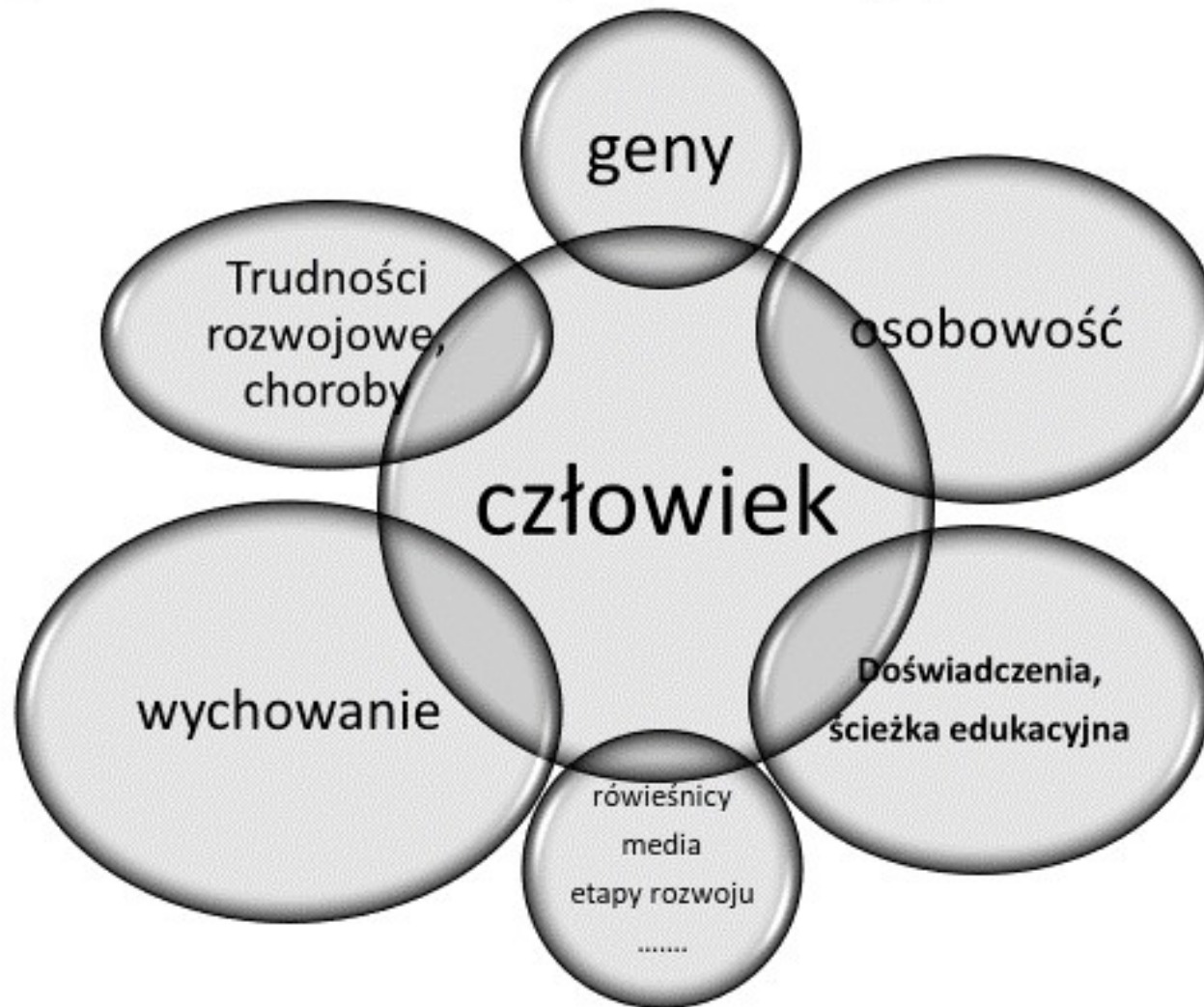
- **Środowiskowe Centra Zdrowia Psychicznego**

- **Pomoc specjalistyczna**– lekarz neurolog/psychiatra/foniatra/ortopeda/okulista

Rozwój trzylatka jest niezwykle intensywny.

- Nabywane przez dziecko umiejętności są niezbędne na dalszych etapach życia
- To czas kiedy dziecko poznaje siebie i swoje możliwości i odkrywa swoje zainteresowania.
- Dziecko w tym okresie rozwija się dynamicznie, co może wiązać się z oczywistymi nierównościami w rozwoju.
- Rozwój trzylatka jest bardziej ustabilizowany niż dwulotka z uwagi na rozwój języka, dziecku łatwiej porozumieć się z otoczeniem, trzylatek lepiej współpracuje.

Na każdego człowieka wpływ mają różne czynniki.

Co powinno
zaniepokoić w
rozwoju
trzylatka?

Rozwój motoryczny/ fizyczny. Co potrafi trzylatek?

- Sam je łyżką i widelcem
- Potrafi umyć ręce i wyszczotkować zęby.
- Jest w stanie kontrolować potrzeby fizjologiczne.
- Potrafi się rozebrać i ubrać w proste części garderoby.
- Narysuje koło/ zaczyna kolorować.
- Potrafi naklejać naklejki/uczy się obsługiwać nożyczki/lepi z plasteliny np. wałek
- Buduje wieżę z klocków
- Radzi sobie na placu zabaw/drabinka i zjeżdżalnia/nierówna powierzchnia
- Schodzi i wchodzi po schodach
- Podskakuje/kuca/ stoi na jednej nodze/przeskakuje

- Naśladuje np. ruchy do piosenki czy wierszyka

Ciekawość świata

- Obserwuje dorosłych i rówieśników.
- Chce pomagać w codziennych czynnościach.
- Rozumie do czego służą przedmioty codziennego użytku.
- Wie jak ma na imię.
- Ma coraz lepszą pamięć, chętnie uczy się wierszyków/ piosenek.
- Układa proste układanki.
- Jest zainteresowane zabawkami, odkrywa/ogląda.

-
- Potrafi poradzić sobie z małym problemem

Dzieli się z innymi
radością z
eksplorowania
przedmiotów.

Interesuje się innymi dziećmi

- Potrafi okazać współczucie.
- Podzieli się zabawkami.
- Potrafi bawić się z drugim dzieckiem.
- Obserwuje inne dzieci.
- Potrafi zacząć znajomość.

Rozwój komunikacji

- Pokażna liczba słów (kilkaset)
- Rozumienie mowy jest większe niż mowa czynna (czasami dzieci zacinają się ponieważ więcej chcą powiedzieć niż pozwala im na to aparat artykulacyjny)
- Rozumie polecenia
- Dziecko mówi w pierwszej osobie
- Pokazuje części ciała
- Jest w stanie śledzić tok krótkiej bajki.
- Dziecko formułuje zdania twierdzące i przeczące (mogą pojawiać się błędy gramatyczne, częsta wada wymowy)

-
- Dziecko potrafi komunikować swoje potrzeby
 - Komunikuje słownie i zachowaniem swój wesoły nastrój, ale i smutek czy złość
 - Pojawiają się lęki np. przed samotnością/ ciemnością lub przed niektórymi postaciami z bajek
 - Jeszcze w tym czasie dziecko uczy się myślenia abstrakcyjnego i czasami mylą mu się rzeczywistość i fikcja

Jeśli dziecko mówi
mało albo wcale

- Czy komunikuje się w sposób pozawerbalny? (pokazuje palcem, stosuje inne gesty, które popiera dźwiękiem, ma wyrazistą mimikę)

Jeśli dziecko mówi mało albo wcale

- Czy rozmawia z wybranymi ludźmi?
- Czy słyszy?
- Czy mówi w swoim języku/po swojemu, bo ma dużą wadę wymowy czy „po chińsku”?
- Czy bawi się prawidłowo?
- Czy potrafi współpracować z innymi dziećmi?
- Czy rozumie i realizuje proste polecenia?
- Czy obserwuje co się dzieje i innych ludzi wkoło?
- Czy potrafi naśladować?

Sfery do obserwowania

ruch motoryki
dużej i małej

rozumienie/
ciekawość
świata

rozwój
porozumiewania

współpraca z
innymi

zabawa

samodzielność

Kwestionariusz do wykrywania zagrożenia zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Kwestionariusz M-CHAT-R/F™

**Zmodyfikowany Kwestionariusz Autyzmu w Okresie
Poniemowlęcym**

*(ang. Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised with
Follow-Up)*

Dr Diana L. Robins

Dr Deborah Fein

MI-CHAT-K''''

Proszę odpowiedzieć na poniższe pytania, które dotyczą Pana/Pani dziecka. Proszę wziąć pod uwagę to, jak Pana/Pani dziecko zazwyczaj się zachowuje. Jeśli kilkakrotnie zaobserwował Pan/Pani dane zachowanie u swojego dziecka, ale zazwyczaj dziecko się tak nie zachowuje, należy zaznaczyć odpowiedź „nie”. Przy każdym pytaniu należy zakreślić odpowiedź „tak” lub „nie”. Dziękujemy.

1. Jeśli wskaże Pan/Pani jakiś przedmiot znajdujący się w pomieszczeniu, to czy Pana/Pani dziecko na niego spojrzy? (NA PRZYKŁAD: jeśli wskaże Pan/Pani zabawkę albo zwierzę, to czy Pana/Pani dziecko spojrzy na tę zabawkę lub zwierzę?)	Tak	Nie
2. Czy kiedykolwiek pomyślał/a Pan/Pani, że Pana/Pani dziecko może być głuche?	Tak	Nie
3. Czy Pana/Pani dziecko bawi się w udawanie albo w zabawy na niby? (NA PRZYKŁAD: udaje, że pije z pustego kubka, udaje, że rozmawia przez telefon albo udaje, że karmi lalkę czy pluszowego misia?)	Tak	Nie
4. Czy Pana/Pani dziecko lubi wdrapywać się na różne przedmioty? (NA PRZYKŁAD: na meble, na urządzenia znajdujące się na placu zabaw lub na schody?)	Tak	Nie
5. Czy Pana/Pani dziecko wykonuje <u>dziwne</u> ruchy palcami blisko oczu? (NA PRZYKŁAD: czy Pana/Pani dziecko porusza palcami blisko oczu?)	Tak	Nie
6. Czy Pana/Pani dziecko wskazuje palcem, aby o coś poprosić lub otrzymać pomoc? (NA PRZYKŁAD: czy wskazuje na przekąskę lub zabawkę, która jest poza jego zasięgiem?)	Tak	Nie
7. Czy Pana/Pani dziecko wskazuje palcem, aby pokazać Panu/Pani coś ciekawego? (NA PRZYKŁAD: czy wskazuje na przelatujący samolot lub na przejeżdżającą ciężarówkę?)	Tak	Nie
8. Czy Pana/Pani dziecko interesuje się innymi dziećmi? (NA PRZYKŁAD: czy Pana/Pani dziecko patrzy na inne	Tak	Nie

Dziękuję za uwagę

Joanna Świątkowska

- Kontakt z Poradnią dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem
- ul. Słowackiego 54/56, Poznań
- Tel./fax. 0616397665
- www.ppp1.poznan.pl